

Nieuwsbrief

2020-10

1-5-2020

In deze nieuwsbrief:

- Van de redactie
- Maria Heideveld, kunstbeschouwing 3
- Aquarelvoorstel van Dora Overmars
- Kunstfietsroute 2020 gaat niet door
- Naschilderen van een foto?

Van de redactie

Deze week zou het de meivakantie zijn geweest van Perspectief. Toen die werd gepland had niemand kunnen bevroeden dat we een heel lange 'vakantie' tegemoet zouden gaan. Onzekerheid troef.

Maar vandaag is het de dag van de arbeid, dus we kunnen, als we dat willen, aan de slag met de tips die ons worden aangereikt door Dora.

En Maria Heideveld laat ons zien hoe slapende vrouwen drie grote kunstenaars hebben geïnspireerd, in haar derde kunstbeschouwing.

Intussen is bekend geworden dat de Kunstfietsroute dit jaar niet doorgaat. De informatie daarover van de werkgroep treft u aan in deze nieuwsbrief.

Tot slot een intrigerende vraag van Ton Rota, of het wel kan, naschilderen van foto's.

Hiermee timmerde Perspectief in 2014 aan de weg tijdens de Kunstfietsroute

Kunstbeschouwing 3 van Maria Heideveld

Picasso, 1881-1973

Picasso was een groot liefhebber van Rembrandt, vooral van zijn etsen. Hij kon de gedachtegang van Rembrandt volgen in de opeenvolgende staten van een ets. Hoe de compositie zich ontwikkelde, de zwart- witverhoudingen en de tegenstellingen.

Picasso: faun die een vrouw ontsluit (Jupiter en Antiope),1936

Suiker aquatint, vernis schraapstaal en burijn staat 6 316-417mm 6 staten

Deze ets heeft Picasso naar een voorbeeld van Rembrandt gemaakt. Bij Picasso komt de ets weer in spiegelbeeld. Zowel het onderwerp als de behandeling van de lichtval zijn gebaseerd op de ets van Rembrandt.

Rembrandt: Jupiter en Antiope, ets burijn en droge naald 138-205 staat 1 van de twee, 1659

Een aantal elementen hebben Picasso aangetrokken; “een man, die een slapende vrouw bespiedt” een onderwerp, waarop Picasso steeds weer terugkwam.

Rembrandt baseerde de prent op Annibale Carracci's ets uit 1592, die hij bijna letterlijk overnam.

Annibale Carracci: Jupiter en Antiope, ets en burijn 154-223 mm, 1592

Picasso richtte steeds zijn aandacht op die werken van Rembrandt, waarin het beeldgebruik ontleend was aan dat van andere kunstenaars.

Picasso onderwierp zijn ets in zes opeenvolgende staten aan nieuwe bewerkingen, waardoor hij een steeds sterker contrast tussen licht en schaduw bereikte, tot de scène tenslotte door maanlicht beschenen leek te zijn.

Picasso verving Rembrandts satyr door een jonge faun, door deze in de opeenvolgende staten van een jonge faun te veranderen in een oudere gebaarde en mooiere figuur.

Hij heeft ook gebruik gemaakt van de diagonale compositie van Rembrandt. Bij Rembrandt ligt de slapende Antiope tegen een stapel kussens en de lakens vooraan zijn wit.

Het gordijn achter het bed is donkerder en de vooroverbuigende Jupiter werpt een schaduw over het meisjeslichaam.

Sinds 1500 vond er een grote bloei plaats van de grafische kunsten, en die leidde tot een grote verspreiding van beeldmateriaal over alle grenzen heen. In de 16e 17e eeuw werden veel prenten gedrukt en verspreid ten behoeve van de kunstenaars.

Er werd zelfs een boek met prenten uitgegeven waarin stond: vrij te gebruiken door de schilders.

Carel van Mander beval in zijn schildersboek van 1604 de praktijk van kopiëren zelfs aan.

Hij fungeerde als het geweten van de kunstenaar.

Ontlenen was dus toegestaan, men moest het handig inkleden, en het mocht niet gemakkelijk herkenbaar zijn.

Er was wel kritiek op.

Durer klaagde zelfs iemand aan voor plagiaat.

Als oefening kun je een schilderij of een detail eruit kopiëren met als doel het schilderij te leren begrijpen en je erop te concentreren.

Je kunt het detail plaatsen in een schilderij met je eigen fantasie.

Wel de naam van de oorspronkelijke kunstenaar erbij noemen.

Ik wens jullie veel succes.

Maria Heideveld

Noot van de redactie: bij de redactie rees de vraag wat de cijfers betekenen die bij de afbeeldingen staan.

Maria lichtte dat desgevraagd als volgt toe:

“Je maakt een afdruk; ben je niet tevreden, dan kun je de plaat weer bewerken, weer in zuur, weer schoonmaken.

Elke bewerking, de afdruk ervan, heet staat.

Zo heeft Picasso 6 staten van die ene plaat gemaakt.

Rembrandt heeft 2 staten van zijn ets gemaakt

Van een laatste bewerking worden afdrukken gemaakt 25 goede, want de plaat slijt steeds verder uit. Op een afdruk staat altijd een nummer bv.2/10,

Dan is het de 2e druk en er zijn van die plaat 10 drukken.

De eerste zijn het meeste waard.”

Aquarelopdracht Dora Overmars

Tot nu toe hadden we nog niets gehoord van Dora, dus hebben we haar gevraagd ook iets te maken voor de nieuwsbrief. Haar reactie geven we hier weer:

Mijn gezondheid is prima, hoera!

De andere Perspectiefleden hebben ook niets te klagen, hoop ik. Omdat ik met een derde bloemenles-variant bezig was, plak en knipwerk en nu met internet-bouwplaten (ik wil altijd anders en steeds meer), ben ik eigenlijk steeds druk voor Perspectief bezig geweest.

Mijn opdracht in aquarel is voor leden, die niet van plaatjes willen werken (anders hebben ze mij niet nodig).

Ga binnen voor je raam zitten en begin met een interessante lucht. Maak, als je lucht aan het drogen is, wat voorschetsen van wat je ziet. Laat overbodige zaken weg, voeg toe wat je geschikt vindt. Als je toch bezig bent, schilder dan ook een mooie gekleurde avondlucht. Pas toe wat je geleerd hebt over focuspunt en kleurperspectief. Nog tijd over? Ga bij droog weer je tuin in, en zoom in op iets wat je de moeite waard vindt. Misschien wel met vogels. Regen of geen tuin? Je hebt vast wel een mooie plant of bloemen in huis, de pot mag je van mij weglaten.

Jullie kunnen mij je werk persoonlijk mailen, doraovermars@zonnet.nl, als je commentaar wilt. Of naar redactie@perspectiefcastricum.nl als je iets voor de nieuwsbrief hebt.

Ik wens ieder veel schilder plezier.
Blijf gezond en verlies de moed niet!
Vriendelijke groet, Dora

*Dora tijdens een
woensdagochtend bij
Perspectief*

Bericht van de werkgroep Kunstfietsroute

Beste mensen, -

De knoop is doorgehakt! De Kunstfietsroute (en de daaraan verbonden Etalageroute) gaat definitief **NIET** door.

Onduidelijk is hoe de situatie na 1 september is en mede gezien de voorbereiding die voor de organisatie nodig is heeft de werkgroep besloten om onze 25^e Kunstfietsroute te verplaatsen naar **5 en 6 juni 2021**.

Datum nog even onder voorbehoud omdat dit nog moet worden kortgesloten met diverse instanties.

Het goede nieuws is dat iedereen die ingeschreven heeft, door de ballotage is gekomen en betaald heeft automatisch is verzekerd is van een plaats volgend jaar.

Beeld van eerdere Kunstfietsroute-activiteit bij Perspectief

Kun je of wil je volgend jaar niet, dan kun je natuurlijk je geld terug krijgen. Schrijf je dan toch volgend jaar weer in dan volgt opnieuw een ballotage.

Dat dit uitgerekend in ons jubileumjaar moest gebeuren; maar het is niet anders.

Je hebt nu een jaar extra de tijd om nog meer creatief werk te maken.

De werkgroep wenst iedereen een gezond 2020 en we hopen jullie volgend jaar weer te zien.

Met vriendelijke groet,

Anneke Kuys

namens de werkgroep KFR

Gebruik je foto's?

Beste begeleiders en leden,

Eén onderwerp ligt bij Perspectief gevoelig. Daar wordt vaak heimelijk over gesproken.

Zowel begeleiders als cursisten hebben daarover genuanceerde en zelfs tegenstrijdige meningen.

Het gaat om het NASCHILDEREN (of boetseren) VAN EEN FOTO.

Nu wij elkaar niet recht in de ogen hoeven te zien, daag ik jullie uit, je mening daarover duidelijk uit te spreken en/of op te schrijven!

Je kunt je reactie inzenden naar mij mailen: martonrota@gmail.com , of bellen: 0251659005

Na jullie verzamelde reacties, neem ik de handschoen op om daar t.z.t. uitvoerig op in te gaan in de hoop op meer duidelijkheid.

Met vriendelijke groet,
Ton Rota

Taaluitstapje, terug naar 1900

Hiervoor stelt Ton Rota een vraag over het gebruik van foto's. Toch even in mijn oude Van Dale uit 1900 gedoken: het woord foto kwam daar nog niet in voor!

Blader je door naar photo, dan stond dat woord ook nog niet in het Groot Woordenboek van 1900. Wel: photographie. De betekenis daarvan werd aldus omschreven in die oude Van Dale: de kunst om door chemische inwerking van het licht op eene gevoelige plaat eene afbeelding van voorwerpen te bekomen; zulk eene afbeelding.

Nu wij spreken van foto's , is de taal er wel iets gemakkelijker op geworden. En met de smartphonecultuur van deze tijd worden we bedolven onder de foto's.

Peter Heemskerk

Denk allemaal ook nog aan het plaatsen van werk op de Galerie op onze website!

Verzonden door Redactie Nieuwsbrief Perspectief

nieuwsbrievenperspectief@gmail.com